

על הפרק

יש לצפות לכך, שענף הרפת יעבור בתקופה הקרובה שינויים בשלושה תחומים חשובים ביותר, שיש להתכונן אליהם.

○ כתוצאה מהעליה, התרחבות השוק יכולה להביא את הצריכה בשנת 1991 לרמה של למעלה מ-920 מיליון ליטר. עליה זו בצריכה, באם תתורגם כולה למכסה, תביא לתוספת מכסה בשיעור של 9.5%. התמשכות גל העליה גם לשנים '92 ו-'93 יכולה להביא את הצריכה ובעקבות הצריכה גם את המכסות להקף של 1,050 מיליון ליטר, ז"א תוספת מכסה של 25% מעל 840 מיליון ליטר המחולקים היום. תוספת מכסה בהקף כזה, ובמצב שבו אין סובסידיה לחלב ומשקים רבים ניצבים בפני בעיות כלכליות חמורות ביותר, יכולה להביא להגדלת ייצור לא מבוקרת, שבה כל אחד שייצר יותר יזכה במכסה גדולה בעתיד; מכאן צפויה עליה בייצור בצורה בלתי מבוקרת, שבעתיד עלולה להביא ליצירת עודפים והפסדים. כדי למנוע אנדרלמוסיה בענף, יש לקבוע דברים בהקדם ולהעביר מסר ברור על הקף המכסות וצורת חלוקתן.

○ המעבר לעבודה ללא סובסידיה יחייב את הענף למצוא כלים חלופיים לשמירת התיכנון. כפי שהדברים נראים היום, המחלבה המרכזית הופכת לגורם המתכנן והשומר של הענף. קביעת מחירים מופחתים לחלב חריג וויסות חלב בין חורף לקיץ וטיפול בעודפי השומן מטופלים היום ויצטרפו להיות מטופלים בעתיד ביד מרכזת אחת. כדי להבטיח שליטתה של המחלבה המרכזית בתיכנון הענף, יש צורך דחוף לחפש דרכים לחיזוק הקשר בין כל היצרנים והמחלבה המרכזית, כך שליצרנים תהיה תחושה של בטחון, שפעולותיה של המחלבה המרכזית אמנם תואמות את הצרכים של היצרנים.

○ בראשון לינואר 1991 אמורה להיכנס לתוקפה צורת התשלום לפי רכיבים ליצרן הבודד, ושנה לאחר מכן אמור להיכנס לתוקפו חישוב שונה של המכסה ליצרן הבודד – ממכסת נוזלים למכסה משולבת של שומן ונוזלים. שינויים אלה מחייבים תקופת הסתגלות ולימוד מצד כל הגורמים, ולכך דרושה סבלנות ואורך רוח.

דניאל פרי

תמונת השער: גליון חודש זה שם את הדגש על חלב – חליבה – ממשק-חליבה (ממש"ח) ויחסי הגומלין ביניהם. תמונת-השער וכן כל התמונות המתפרסמות במדורנו החדש בנושאים הללו צולמו בידי משה דנגור מקיבוץ עין-השופט. חבל, שמטעמי חסכון לא יכולנו להביא את התמונות כולן בצבע.